

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статистика

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Галузь знань - 07 – Управління та адміністрування

Спеціальність – 075 – Маркетинг

Обмеження щодо форм навчання – без обмежень

Кількість кредитів – 5 – 150 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 2, семестр – 3

Дні занять – відповідно до розкладу

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу

Мова викладання – українська

Керівник курсу: Лисюк Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Контактна інформація:

Адреса: вул. Володимира Великого, 1, м. Дубляни, Львівський район, Львівська область, 80381, каб. 314 e-mail: data_2008@ukr.net

Телефони: (робочий) (мобільний) +38 (032) 224-29-28, +38 (097) 48-20-597.

Анотація курсу. В умовах ефективного розвитку економіки України значення статистики стає дедалі важливішим. Статистика є однією з фундаментальних наук, яку опановують студенти багатьох спеціальностей. Статистичний інструментарій і методи статистики широко використовуються у практичній діяльності працівниками різноманітних підприємств, установ та організацій. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців підготовки комплексу професійних знань щодо організації статистичних досліджень, а також навичок збору, обробки, систематизації та аналізу отриманих аналітичних даних. Оволодіння методами статистичного вимірювання і аналізу складних суспільно-економічних явищ і процесів є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих спеціалістів у різних галузях національного господарства України.

Мета курсу – оволодіти методами збору та обробки статистичної інформації для встановлення закономірностей розвитку і руху, розподілу і структури, взаємозв'язків і взаємозалежностей, необхідних для прийняття рішень, а також формування у майбутніх фахівців комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо організації та методики проведення аналізу господарської діяльності, технології її застосування для пошуку резервів підвищення ефективності господарської діяльності.

Завдання курсу – ознайомлення студентів з особливостями та основними засадами методології статистики; оволодіння основними поняттями статистики; здійснення збирання та оцінювання статистичної інформації, розробка статистичних формулярів; вивчення прийомів зведення та групування статистичних даних; оволодіння методиками розрахунку абсолютних, відносних та середніх величин, їх економічна інтерпретація; набуття знань та вмінь щодо побудови та аналізу рядів розподілу та рядів динаміки; визначення показників варіації та форм розподілу; знання організаційних засад та методичного забезпечення вибіркового спостереження; проведення статистичної перевірки гіпотез; прогнозування суспільно-економічних явищ та процесів; набуття знань та вмінь щодо розробки індексних систем та прийомів аналізу індексів; оволодіння статистичними методами вимірювання зв'язку.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

У процесі навчання студентів проводяться лекції. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання на комп'ютері в середовищі Microsoft Excel з використанням реальних статистичних даних, а також обговорення, тематичні дискусії. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі окремих завдань для розв'язку і аналізу їх студентами під час заняття.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

У результаті навчання здобувач **набуде такі компетентності:**

Загальні компетентності

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

Програмні результати навчання

Р2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

Р3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

Р4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

Р6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

Р10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

Р12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Відпрацювання пропусків занять - студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, розв'язує завдання, пише висновки та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Підсумкова модульна оцінка – є сумою балів, отриманих студентом за виконання практичних завдань, вирішення тестових завдань, написання контрольних робіт та складання підсумкового модульного контролю знань. Максимальна модульна оцінка становить 100 балів.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП».

Доступний за посиланням:
<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет, метод, завдання та організація статистики.

1. Становлення статистики як науки. Предмет статистики.
2. Метод статистики та статистична методологія.
3. Завдання статистики в сучасних умовах та її організація в Україні.
4. Зв'язок статистики з іншими науками.

Тема 2. Статистичне спостереження.

1. Суть і джерела статистичного спостереження.
2. Організаційні форми і види статистичного спостереження.
3. Помилки статистичного спостереження та способи їх виправлення.

Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Наочне відображення статистичних даних.

1. Завдання зведення, його зміст.
2. Види зведень.
3. Статистичні групування і методика їх проведення.
4. Статистичні таблиці, їх види та правила побудови.
5. Основні види статистичних графіків.

Тема 4. Ряди розподілу.

1. Статистичні ряди розподілу, їх значення.
2. Види рядів розподілу, їх складові елементи.
3. Графічне зображення рядів розподілу.

Тема 5. Абсолютні і відносні величини.

1. Система статистичних показників.
2. Поняття про абсолютні і відносні показники.
3. Види абсолютних показників та їх значення. Одиниці виміру.
4. Види відносних величин, форми їх виразу та способи вираження.

Тема 6. Середні величини і показники варіації.

1. Умови застосування середніх величин.
2. Види середніх, способи їх визначення та сфера застосування.
3. Математичні властивості середніх.
4. Структурні середні. Мода і медіана.
5. Варіація ознак та причини її виникнення.
6. Види та основні показники варіації.

Тема 7. Вибіркове спостереження.

1. Поняття про вибіркове спостереження.
2. Похибки вибірки.
3. Розрахунок необхідної чисельності вибірки.
4. Попередня перевірка результативності вибору.

Тема 8. Ряди динаміки.

1. Суть рядів динаміки та їх види.
2. Показники рядів динаміки.
3. Способи обробки рядів динаміки.
4. Прогнозування економічних явищ і процесів.

Тема 9. Статистичне виявлення взаємозв'язків та взаємозалежностей.

1. Види взаємозв'язків між явищами.
2. Поняття про кореляційно-регресійний аналіз.
3. Парна прямолінійна кореляція.
4. Криволінійна кореляція.
5. Множинна кореляція.

Тема 10. Індекси.

1. Загальне поняття про індекси.
2. Види індексів та способи їх обчислення.

3. Способи побудови та особливості застосування індексів.

Тема 11. Економічна та соціальна статистика.

1. Методологія економічної та соціальної статистики.
2. Статистика продукції.
3. Статистика ринку та цін.
4. Статистика праці.
5. Статистика населення.
6. Статистика рівня життя населення.

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, метод, завдання та організація статистики.	2
2	Статистичне спостереження.	2
3	Зведення і групування статистичних даних. Наочне відображення статистичних даних.	4
4	Ряди розподілу.	2
5	Абсолютні і відносні величини.	2
6	Середні величини і показники варіації.	2
7	Вибіркове спостереження.	2
8	Ряди динаміки.	4
9	Статистичне виявлення взаємозв'язків та взаємозалежностей.	2
10	Індекси.	2
11	Економічна та соціальна статистика.	4
Разом		28

Завдання для самостійного вивчення в рамках дисципліни

№ з/п	Назва теми
1	Принципи організації статистики.
2	Етапи статистичного дослідження.
3	Вторинні групування.
4	Основні форми статистичних розподілів.
5	Умови наукового застосування абсолютних і відносних величин.
6	Структурні середні. Мода і медіана в інтервальних та дискретних рядах розподілу. Квартилі, квінтилі та децилі.
7	Організація вибіркового спостереження. Поєднання суцільного і вибіркового спостереження.
8	Умови правильного застосування прийомів обробки рядів динаміки.
9	Оцінка параметрів моделей. Динамічні регресійні моделі.
10	Визначення структурних зрушень з допомогою індексного методу.
11	Особливості дисперсійного аналізу соціально-економічних явищ.

Структура навчальної дисципліни

Номер теми	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	інд.

1	2	3	4	5	6	7
	Рік підготовки 2 Семестр 3					
Тема 1.	8	2	2	-	-	4
Тема 2.	10	2	2	-	-	6
Тема 3.	14	4	4	-	-	6
Тема 4.	10	2	2	-	-	6
Тема 5.	10	2	2	-	-	6
Тема 6.	10	2	2	-	-	6
Тема 7.	10	2	2	-	-	6
Тема 8.	14	4	4	-	-	6
Тема 9.	10	2	2	-	-	6
Тема 10.	10	2	2	-	-	6
Тема 11.	14	4	4	-	-	6
Усього годин	120	28	28	-	-	64
Екзамен	30	-	-	-	-	30
Усього	150	28	28	-	-	94

Рекомендована література, періодичні видання, інформаційні ресурси

Базова

1. Горкавий В.К. Статистика: підручник. Київ: Аграрна освіта, 2009. 512 с.
2. Мармоза А.Т. Статистика сільського господарства: навч. посіб. Київ: Ельга-Н, КНТ, 2007. 696 с.
3. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. / Г.В. Савицька – К. : Знання, 2005. – 662 с.

Допоміжна

1. Акімова О.В., Дубинська О.С. Статистика в малюнках та схемах: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 168 с.
2. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / за ред.Є.В.Мниха. – К.:2005. – 394с.
3. Герасименко С.С., Головач А.В., Єріна А.М. Статистика: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2000. 468с.
4. Кіндрацька Г.І., Економічний аналіз : підручник / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній ; ред. Загородній А. Г. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 487с.
5. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С., Сорочак О.З. Статистика: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2016. 432 с.
6. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С. Статистика: практикум: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 140 с.
7. Опря А.Т. Статистика (з програмованою формою контролю знань) : підручник. Київ: Урожай, 1996. 448 с.
8. Тринько Р.І. Основи теоретичної і прикладної статистики: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 397 с.
9. Тринько Р.І. Теорія статистики: навч. посіб. Львів, 2003. 320 с.
10. Уманець Т.В. Загальна теорія статистики: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 239 с.
11. Фещур Р.В., Барвінський В.П., Кічор В.П. Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти: навч. посіб. Львів: «Інелект- Захід», 2003. 576 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

Наукова бібліотека Львівського державного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.

Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72.

Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26.

Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.

Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81.

Бібліотека Львівської комерційної академії, вул. Туган-Барановського, 10; тел. 79-76-40

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

www.lv.ukrstat.gov.ua – Головне управління статистики у Львівській області.

www.minfm.gov.ua - Міністерство фінансів України.

www.usfa.kiev.ua - Українське товариство фінансових аналітиків.

www.fas.com.ua - Фінансовий аналітик-сервіс.

<http://pidruchniki.com.ua/> - Електронна бібліотека.

<http://www.studentbooks.com.ua> - Електронна бібліотека.

<http://ntkstat.gov.ua> - офіційний сайт науково-інформаційного журналу «Статистика України».

<http://lvivska.land.gov.ua> – Головне управління Держгеокадастру у Львівській області